Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Algemene Directie Instellingen en Bevolking

Beslissing 018/2019

Betreft:

Aanvraag van KU Leuven tot het bekomen van informatiegegevens van het Rijksregister en het Bevolkingsregister met het oog op het uitvoeren van een verkiezingsonderzoek.

DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN BINNENLANDSE ZAKEN

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen;
Gelet op de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten;
Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;
Gelet op de VERORDENING (EU) 2016/679 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Beslist op 20 mei 2019

1 Algemeen Luik

De aanvrager betreft een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid naar Belgisch recht. Zij dient een aanvraag in voor Verkiezingsonderzoek.

2 Specifiek Luik

2.1 Type aanvraag

De aanvraag betreft een nieuwe aanvraag. De aanvraag betreft toegang tot en mededeling van gegevens uit het Rijksregister en het Bevolkingsregister.

2.2 Ratione Personae (Artikel 5 Wet 1983)

De KU Leuven vraagt toegang tot het Rijksregister omwille van haar opdracht die het algemeen belang vervult. De wet van 12 augustus 1911 tot toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de hogescholen te Brussel en Leuven stelt dat de KU Leuven een instelling is met rechtspersoonlijkheid. Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek is een taak die uitdrukkelijk is toegekend aan de Universiteiten in Vlaanderen door artikel II.18 van de Codex Hoger Onderwijs. Een enquête over het in de aanvraag omschreven onderwerp valt ons inziens binnen het wettelijk kader en de wettelijke opdracht die toebehoort aan een Universiteit en is dus naar recht verantwoord.

2.3 Categorieën van betrokkenen

De KU Leuven vraagt gegevens op van volgende categorieën personen:

- personen met de Belgische nationaliteit,
- personen die zijn ingeschreven als kiezer (op dit gegeven is geen selectie mogelijk),
- personen tussen 18 en 85 jaar.

Waarvan:

- 4000 uit het Vlaams Gewest,
- 4000 uit het Waals Gewest, met uitzondering van de Duitstalige Gemeenschap.

2.4 Algemene beschrijving

2.4.1 Context van de aanvraag

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de KU Leuven. Om een evenwicht te bewaren tussen het recht op eerbiediging van het privéleven en de mogelijkheid wetenschappelijk onderzoek te verrichten, is het verplicht voor statistische onderzoeken een derde aan te stellen die zorgt voor de versleuteling van de gegevens. (zie artikelen 201 tot 203 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van).

De diensten van het Rijksregister zullen een lijst trekken van de personen naar de categorieën hieronder bepaald. Deze diensten zullen de brieven opgesteld door de KU Leuven, verzenden naar de uitgelote betrokkenen. Deze personen kunnen dan, indien zij wensen deel te nemen, de enquête online invullen. Er kan maar één herinnering worden gestuurd.

De diensten van het Rijksregister en de KU Leuven moeten ook voldoen aan de regels van de GDPR waaronder het opstellen van een verwerkingsovereenkomst. Aldus zal een

verwerkingsovereenkomst moeten worden afgesloten tussen de diensten van het Rijksregister en de KU Leuven. De verwerking van deze beslissing is opgeschort tot het moment van de sluiting van deze verwerkingsovereenkomst.

2.4.2 Technische en organisatorische maatregelen

De omschrijving van de andere vragen (in bijzonder integriteit en vertrouwelijkheid) uit de algemene beschrijving werden door ons geverifieerd en als voldoende beschouwd, met volgende uitzonderingen.

Echter blijkt dat er twijfel is of de KU Leuven een functionaris voor gegevensbescherming (DPO) heeft aangesteld, in de zin van artikel 37 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het originele aanvraagformulier bevatte geen DPO. De uiteindelijke privacyverklaring bevat de gegevens van een persoon die DPO zou zijn, maar waarvan nergens een bewijs is terug te vinden.
Artikel 10 van de wet op het Rijksregister, stelt het aanstellen van een DPO als verplichting.
Artikel 37.7 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, stelt dat de DPO moet worden aangegeven bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Gelet op deze onduidelijke situatie, zal de machtiging worden opgeschort tot de KU Leuven bewijs levert dat een DPO is aangesteld, en idat zijn/haar naam is aangegeven bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.

2.5 De categorieën van persoonsgegevens

De KU Leuven heeft toegang gevraagd tot volgende persoonsgegevens.

2.5.1 Naam en Voornaam:

De diensten van het Rijksregister mogen de naam en voornaam van de personen getrokken voor de steekproef gebruiken om contact op te nemen en deelname aan de enquête te vragen.

2.5.2 Geboortedatum (-plaats)

De geboortedatum mag door de diensten van het Rijksregister gebruikt worden om personen op te zoeken die voldoen aan de in het onderzoek gestelde criteria.

De geboorteplaats mag niet worden geraadpleegd.

2.5.3 Geslacht

Het gegeven geslacht mag door diensten van het Rijksregister gebruikt worden uitsluitend om de gelote personen zo evenredig mogelijk (50/50) te houden. Het gegeven geslacht mag niet gebruikt worden in de communicatie.

2.5.4 Nationaliteit

De nationaliteit mag door de diensten van het Rijksregister gebruikt worden om personen op te zoeken die voldoen aan de in het onderzoek gestelde criteria.

2.5.5 Hoofdverblijfplaats

De diensten van het Rijksregister mogen de hoofdverblijfplaats van de personen getrokken voor de steekproef gebruiken om contact op te nemen en een deelname aan de enquête te vragen, alsook voor de selectie te maken zoals beschreven onder 2.3.

2.5.6 De vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is en, in voorkomend geval, tot welke datum

De enquête peilt enkel naar het stemgedrag van personen die effectief mogen gaan stemmen. Het criterium is aldus noodzakelijk om de juiste personen aan te schrijven. De diensten van het Rijsregister krijgen dan ook toegang tot dit gegeven, louter voor het trekken van de correcte personen. De datum kan gebruikt worden om na te gaan of de persoon in kwestie mag gaan stemmen bij de verkiezingen van 26 mei 2019.

2.6 Frequentie

De gegevens worden eenmalig opgevraagd voor de steekproeftrekking. Dit wordt beschouwd als voldoende.

2.7 Personen onder gezag

De toegang is beperkt tot de diensten van het Rijksregister. De KU Leuven krijgt zelf geen gegevens uit het Rijksregister overhandigd.

2.8 Mededeling aan derden

Er wordt geen mededeling aan derden gevraagd.

2.9 Duur van de machtiging

Er wordt toegang gevraagd voor de periode van de datum van publicatie tot 21 juli 2019, met als enig doel de personen te kunnen contacteren. Gelet op het feit dat enkel de diensten van het Rijksregister de gegevens zullen verwerken kan de gevraagde termijn worden toegekend.

2.10 Aanvraag voor wijzigingsmededelingen

Er werd geen aanvraag gedaan voor wijzigingsmededelingen.

2.11 Het rijksregisternummer

Niet van toepassing.

2.12 Gegevensstroom

De toegang is beperkt tot de diensten van het Rijksregister. De KU Leuven krijgt zelf geen gegevens uit het Rijksregister overhandigd.

2.13 Netwerkverbindingen

Niet van toepassing.

3 Besluit

Overwegende dat voor deze aanvraag tot wetenschappelijk onderzoek een derde vertrouwenspersoon wordt aangesteld wat betreft het online onderzoek,
Overwegende dat voor deze aanvraag tot wetenschappelijk onderzoek geen derde vertrouwenspersoon wordt aangesteld wat betreft de face-to-face interviews,
Overwegende dat het doel van de aanvraag verankerd is een decreet en een wettelijke opdracht,
Overwegende dat voldaan is aan de vragen ter algemene omschrijving,
Overwegende dat er geen gegevens zullen worden medegedeeld rechtstreeks aan de KU Leuven,
Overwegende dat er geen duidelijkheid is over het bestaan van een Functionaris voor Gegevensbescherming, die verplicht is onder artikel 10 van de wet op het Rijksregister,

MACHTIGT de vertrouwenspersoon van de aanvrager, namelijk de diensten van het Rijksregister, toegang tot de gegevens opgenomen in de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen betreffende naam, voornaam, geboortedatum, geslacht en hoofdverblijfplaats onder de voorwaarden bepaald onder 2.4,

VERWERPT het verzoek door de aanvrager om mededeling van de gegevens te krijgen in zijn geheel,

SCHORST de aanvraag op, tot er voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 2.4.2
Dit alles onder de voorwaarden zoals gesteld onder artikel 2.

De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

Pieter DE CREM